

SCHONE SLAAPSTER *wakker gekust*

Aan de oevers van het IJmeer, daar waar vroeger de *Zuiderzee* tegen de dijk klotste en vissers met hun bidders een veilige haven zochten, ligt het slaperige *DURGERDAM*. Met het dichten van het zeegat verdwenen de zeehelden en waren de glorie-dagen van de historische herberg op nummer 73 geteld. Totdat zij dit voorjaar wakker werd *gekust*.

— TEKST STEPHANIE PANDER, FOTOGRAFIE CHANTAL ARNTS EN
SOPHIA VAN DEN HOEK, PRODUCTIE EN STYLING VALERIE VAN DER WERFF

*Direct voor de deur bij
De Durgerdam kun je
zwemmen, suppen of zeilen
in je gehuurde bootje.*

Het dorpsgezicht, met op de voorgrond de kapel en daarachter de masten van de zeilboten in de jachthaven.

Durgerdam gaat over
licht, water, reflectie,
ruimte, stilte. Dat
ZUIDERZEEGEVOEL
hebben wij willen
verankeren in ons ontwerp'

*Ook in de tulpenbouten
hoofdborden achter de bedden
zit die barokke golfbeweging,
als verwijzing naar het
water voor de deur.*

Op iedere kamer staat een lekkere stoel en een karafje met door de buurman gestookte likeur.

De voormalig Zuiderzee is de belangrijkste inspiratiebron voor het interieur van De Durgerdam.

Het terras beneden aan de dijk heeft een perfecte zwemsteiger voor de ochtendduik.

*Je komt in Durgerdam op verschillende manieren. **The fast way** is met de auto, **the romantic way** met de boot, **the Dutch way** met de **FIETS***

Het wuivende riet langs de oevers van het IJmeer komt her en der terug in het interieur.

Niet alleen voor de deur in Durgerdam, maar ook in naburige dorpen als Holystoot en Zuiderwoude vind je tussen het riet verstopte steigers om aan te leggen met de boot.

Zo

Wakker kussen klinkt misschien vederlicht, maar de renovatie van de historische herberg op de dijk bij Durgerdam duurde ruim drie jaar en kende voldoende uitdagingen. Paul Geertman, eigenaar van ontwikkelingsmaatschappij Aedes, zette samen met zijn team de tanden erin. Met de bevrogen hulp van 'ruimteverrijkers' en ontwerpers Brecht Duijf en Lenneke Langenhuisen van Buro Belén, opende dit voorjaar boetiehotel De Durgerdam. Tweesterrenchefs Richard van Oostenbrugge en Thomas Groot (van het Amsterdamse restaurant 212) ontwikkelden de menukaart, waarop een 'steak tartaar' van tomaat staat die alles in zich heeft om een omfietsgerecht te worden. In internationale media werd het reeds geprezen als een van de meest veelbelovende hotelopeningen van het jaar – knap voor een plek met slechts veertien kamers in een dorp met een naam die voor de meeste buitenlandse gasten onuitsprekbaar is. *'How the hell do we get to Durgerdem?!'*

Daar zijn verschillende manieren voor. *The fast way* is met de auto, *the romantic way* met de boot, *the Dutch way* met de fiets. Ik kies de laatste. De kortste route is langs het water over de Nieuwendammerdijk, de Schellingwouderdijk en uiteindelijk de Durgerdammerdijk. Maar het is een mooie dag, dus ik neem een omweg door de weilanden, via Zunderdorp en Ransdorp, tot bijna aan de oevers van het Kinselmeer. Als ik eenmaal onder de Ringweg Noord door ben, is het groen zover het oog reikt. De donzige schapen aan de Hollandse hemel glijden voor me uit, samen steeds verder de stad uit. Ik zou dit vaker moeten doen, want ik ken haar slecht, de plattelandsidylle pal aan de rand van mijn eigen stad. Waar je verse melk tapt langs de weg, kaas en eieren koopt bij de boer en de stompe toren van Ransdorp kunt beklimmen voor een weids uitzicht over het waterland.

Einde middag fiets ik via de Durgerdammergouw het dorp binnen, langs de kapel die ooit dienstdeed als school en raadhuis, de dijk op, voorbij de jachthaven en daarna langs een parelsnoer van dijkhuisjes – de houten gevels geschilderd in een palet van witte en grijze stopverftinten. Zo zouden ze het maanlicht beter reflecteren en vroeger een bakem zijn geweest voor vissersboten in de nacht. Het dorp staat in een bocht op de dijk, waardoor het aan een baai lijkt te liggen. In de verte doemt Amsterdam op, als een grote vriendelijke reus die ze hier graag op gepaste afstand houden. De zon schijnt uitbundig; een Hollands →

Voor de kamers is gezocht naar bijzondere meubels en objecten uit de dorpen rondom de Zuiderzee, zoals dit kastje met typisch Hindelooper schilderwerk.

Voor de meeste buitenlandse gasten is de *NAAM* van het dorp onuitspreekbaar. *How the hell do we get to Durgerdem?!'*

De stopverftinten op de houten
gevels zouden het maanlicht
beter *reflecteren*, en zo een
BAKEN zijn geweest voor
vissersboten in de nacht

briesje laat de lakens opbollen die aan waslijnen op de dijk te drogen hangen. Elk huishouden z'n eigen lijntje, zo gaat het hier al eeuwen. Dus wees gewaarschuwd, onwetende stadse zwemmer die hier per ongeluk zijn handdoek te drogen wil hangen!

Nieuwsgierige dorpsbewoners

Hotel De Durgerdam ligt net voorbij het zijstraatje richting de kerk en de voetbalkantine. Die laatste was tot voor kort de enige plek in het dorp voor een biertje op de vrijdagavond. Een karig aanbod, dus niet verwonderlijk dat de eerste nieuwsgierige dorpsbewoners reeds zijn aangeschoven aan de stamtafel. Binnen heersen de rust en warmte die passen bij een herberg. De lentezon schijnt door de openslaande deuren en speelt met de bruinblauwe schildering op de muur naast de bar. De abstracte muurschildering is geïnspireerd op het donkere, door klei gekleurde water met daarin de reflectie van het blauw van de lucht. Aan diezelfde muur hangt een zeventiende-eeuws stillevan van Pieter van Berendrecht. Daar tegenover drie portretjes van tijdgenoot Rembrandt van Rijn uit 2008, gemaakt door de Britse kunstenaar Glenn Brown.

De Durgerdam gaat over water. In de rugleuning van de met velours beklede bank in het restaurant zit een lichte golving. Boven de stamtafel hangt een visnet met kristallen die de zonnestralen vangen om ze daarna kwistig rond te strooien door het vertrek, 's avonds neemt een bijbehorende ledlamp het over. Een visnet zojuist opgehaald uit het water, waaraan de druppels nog naglinsteren. Ontwerper Ingo Maurer gaf de lichtinstallatie de dramatische naam *Lacrime del Pescatore*, de tranen van de visser. De *Zuiderzeeballade* dringt zich op in mijn hoofd, een lied dat ik als kind tot in den treure zong als ik op mijn buik op de voorsteven van de sloep van mijn ouders lag en eindeloos in het donkere water tuurde. 'Opa, en die blonde jongen, vooraan bij de fokkeschoot? Opa, zeg nou wat! Die jongen, is je Ome, die is dood.' En dan volgde het aangrijpende relaas waar ik geen genoeg van kon krijgen, over de Zuiderzee die hier eens tekeerging, de fokkenmaat die overboord sloeg op een ruige novembernacht en werd begraven door het brakke water. Als dat geen oprechte visserstranen trekt ...

Het Zuiderzeegevoel

Zou De Durgerdam dan eindelijk het gedroomde hotel met een ziel zijn, dat zijn eigen verhaal vertelt? Een verhaal niet ontsproten aan het brein van een marketeer, maar ontstaan met het verstrijken van de tijd? Een hotel dat zo geworteld is op de plek waar het staat, dat het verhalen oproept bij zijn gasten zonder dat er een verteller aan te pas komt? Dat waarachtige gevoel wordt versterkt door de keuzes voor kleuren en materialen, niet ingegeven door trends of persoonlijke voorkeuren van een designer, maar gemaakt na grondig historisch onderzoek en gestoeld op de sterke intuïtie van Brecht Duijf en Lenneke Langenhuijsen. Voorafgaand aan mijn fietstocht naar

In de verte doemt Amsterdam op, een grote vriendelijke *REUS* die ze hier graag op *gepaste afstand* houden

Amsterdam-Noord heb ik ze opgezocht in hun studio op het Amsterdamse Prinseneiland. Het kan bijna geen toeval zijn dat zij werken vanuit het voormalige atelier van de schilder Breitner, een meester in het contrast tussen donker en licht.

De opdracht voor een hotelinterieur was een compleet nieuwe uitdaging voor de twee ontwerpers en materiaalonderzoekers. Lenneke: 'Geweldig dat we dat vertrouwen kregen. We hadden nog nooit een interieur ontworpen, maar er wel over gesproken samen dat dat een keer leuk zou zijn. In ons werk zijn we altijd bezig met de vraag hoe de relatie werkt tussen mensen en hun directe omgeving; de kleding die we dragen, het interieur waarin we leven, onze relatie tot de natuur.' Dat het juist om een hotel ging, was vooral voor Brecht een extra uitdaging. 'Ik weet niet veel van hotels. Als kind ging ik altijd wildkamperen. Mijn eerste hotelervaring had ik op mijn achttiende en die was vreselijk. Ik voelde gewoon dat ik in een bed sliep waarin al zo veel anderen hadden geslapen.' Inmiddels is ze er wel aan gewend.

Brecht en Lenneke startten met een gedegen historisch onderzoek. We bladeren samen door het conceptboek dat ze maakten. Er spreekt een grote sensitiviteit uit voor plaats en tijd, voor materialen en kleur. Lenneke: 'Durgerdam gaat over licht, water, reflectie, ruimte, stilte. Het Zuiderzeegevoel, die lokaliteit, hebben wij willen verankeren in ons ontwerp en dat was ook de vraag van Paul.' Brecht: 'Wij proberen de belevingswereld te vergroten door ruimtes te verrijken. Zo zijn we ook hier te werk →

Voor de gast gaat het om
veiligheid, comfort en zich
GEZIEN voelen. Dat is
de *essentie* van gastvrijheid'

*De bedsteekamer is favoriet,
met uitzicht op het IJmeer en
de jachthaven.*

De geur is er een van lokale **KRUIDEN** die langs de dijk groeien en een *zilt accent* van engelwortel

Voor de bibliotheek is gezocht naar boeken die aansluiten bij de geschiedenis en het leven in de dorpen langs de Zuiderzee door de eeuwen heen.

De lentezon schijnt door de openslaande deuren en *SPEELT* met de *bruinblauwe* schildering op de muur naast de bar

gegaan. De gedachte is dat als je een ruimte meer diepte, gelaagdheid en een verhaal geeft, je er langer in kunt verblijven. Zo'n plek wordt interessanter, duurzamer zo je wil. Als je doorfilosofeert kom je uit bij thema's als vertraging van de tijd en aandacht voor details. Het verhaal moet kloppen, anders beginnen we er niet aan.'

Wie het beter weet, mag het zeggen

Nieuwsgierig geworden naar hoe zo'n verrijkte ruimte voelt, strijk ik neer in De Mark, het restaurant van het hotel. Daar wacht *newborn* hotelier Paul Geertman me op. Er is koffie met boterkoek – uiteraard zelfgebakken, maar dat hoeft niemand erbij te zeggen. Ontwikkelen van hotels is niet nieuw voor Aedes. Het bedrijf zat achter de totstandkoming van de Amsterdamse vestigingen van Andaz, Soho House en Hyatt Regency. Wat wel nieuw is, is dat Aedes in Durgerdam zelf aan het roer staat. Paul: 'We hebben zo'n specifieke mening over hotels, dat het tijd werd om het eens zelf te doen.' Zijn zelfverzekerde en tegelijkertijd nieuwsgierige oogopslag verraadt een man met een mening, maar wel een mening waarover hij graag in gesprek gaat. Wie het beter weet, mag het zeggen. Aedes heeft de luwte van de pandemie gebruikt om het merk te ontwikkelen. De Durgerdam is het eerste resultaat en er volgt meer; ook hotels ja, hoewel Paul daar nu nog niet alles over wil vertellen. Eerst even warmdraaien in Durgerdam. 'Een hotel met veertien kamers

is een heerlijke overzichtelijke proefkeuken.'

Het zelf doen betekent dat er niet gewerkt is met een boekwerk vol *brand standards* van een groot concern, maar met eigen merkwaarden. Die pasten uiteindelijk op een paar A4'tjes. Paul: 'Dit hotel is bedacht vanuit de gast. Voor de gast gaat het om veiligheid, comfort en zich gezien voelen. Het is de essentie van gastvrijheid, maar vaak komen hotels er gewoon niet aan toe omdat er andere belangen spelen.' En hoe gaan we dat merken? 'De sfeer moet goed zijn zodra je binnenstapt, het personeel vriendelijk zonder opdringerig te zijn. Zij moeten aanvoelen wat een gast nodig heeft. Meteen de koffer op de kamer zetten of eerst rustig een drankje op het terras? Er loopt altijd iemand van ons mee naar de kamer, om uit te leggen hoe de verlichting werkt en te vertellen waar alles te vinden is. Er zijn kamers met een houtkachel, die kunnen we op verzoek aansteken. Persoonlijk contact met de individuele gast is volgens mij waar het komende jaren om gaat. Daarin kunnen hoteliers zich onderscheiden.'

Elke dag een schone handdoek

Paul is een man van het compromisloze design. 'Een stoel moet goed zitten en een barkruk moet de juiste verhouding hebben ten opzichte van de bar, anders kun je er niet eten. Handdoeken zijn groot, dik en drogen goed af en op elke kamer staat een lekkere stoel met een leeslamp ernaast. Die kwaliteit consequent doorvoeren over de hele linie is een hels karwei.'

De uitdagingen rondom duurzaamheid zijn opgelost zonder comfort weg te halen bij de gasten, want het is een beetje flauw om te zeggen 'gebruik je handdoeken nog maar een keer extra'. Paul: 'Beter is om het systeem zo op orde te hebben, dat de gast elke dag een schone handdoek heeft.' De Durgerdam wordt gasloos verwarmd door luchtwarmtepompen en met elektriciteit afkomstig van hernieuwbare bronnen. Elektra komt deels van zonnepanelen en er is een warmteterugwinsysteem en een hydraloop waarmee douchewater gebruikt kan worden voor irrigatie en publieke toiletten. Maar het liefst wil Paul zijn gasten er zo min mogelijk mee lastig vallen. 'Duurzaamheid moet inmiddels vanzelfsprekend zijn.'

Neus voor rust, oog voor kunst

Lucht en water, licht en donker, energie en stilte: deze contrasten zijn door het hele hotel voelbaar gemaakt. Paul: 'Het restaurant is levendig, er brandt een vuur en door de open keuken hoef je niets van de bedrijvigheid in de keuken te missen. Aan de bar en stamtafel mingelen Durgerdammers en hotelgasten en komen passanten binnen voor een biertje. In de kamers gaat het over stilte en privacy. Het is een plek om je terug te trekken. Het is er 's nachts stil, donker genoeg en de temperatuur is rond de achttien graden, drie ingrediënten voor een perfecte nachtrust.'

De geur in de gangen en op de kamers is speciaal voor het hotel ontwikkeld door een jong bedrijf, Transduce. Ik snoof hem al op →

‘Als je een ruimte meer
diepte, gelaagdheid en een
verhaal geeft, wil je er
LANGER in verblijven’

De stamtafel van De Mark, met daarboven het net met visserstranen.

De 'steak tartaar' van tomaat die wordt geserveerd in het hotelrestaurant heeft alles in zich om een omfietsgerecht te worden! Kijk op p. 194 voor het recept.

A photograph of a living room. In the center, a dark fireplace with a glass-paned upper section contains a warm fire. Four plush, orange velvet armchairs are arranged around the fireplace. The walls are a neutral, light brown color and are decorated with several framed artworks, including a large portrait on the right and smaller pieces on the left. Large windows on either side of the fireplace let in bright light. A wooden pillar stands in the foreground, partially obscuring the view.

Door een kleur te kiezen
in het *verlengde* van het licht,
geef je het licht de kans
te spelen. Precies daar
ontstaat de *MAGIE*

Alles
KLOPT. De
Durgerdam
had nergens
beter kunnen
staan dan
hier aan de
oevers van de
voormalige
Zuiderzee

bij binnenkomst. Een aangename verrassing in een tijd waar allerhande stokjes en kaarsen voor een ware geurterreur zorgen. De geur van De Durgerdam is er een van lokale kruiden die langs de dijk groeien en een zilt accent van engelwortel, als reminder aan de Zuiderzee maar ook uitstekend geschikt om de vermoeide geest van de reiziger op te frissen.

In het restaurant, de gangen, de kamers: overal is kunst. Je gasten trakteren op iets écht moois, ook dat hoort bij je gezien voelen als gast. Twee jaar voor de opening begon Paul veilingen en galleries af te stropen op zoek naar passend werk. Er hangen foto's die fotograaf Ed van der Elsen maakte aan de overkant in Amsterdam, vroeg sensitief werk van Anton Heyboer uit Den IJp en het is nog even wachten op een negentiende-eeuws stilleven van het naburige Ransdorp, dat beneden in de bibliotheek komt te hangen. Soms hielp het toeval een handje, zoals met de zeventiende-eeuwse tekeningen van verschillende mythologische godswezentjes. Paul: 'Ik zag ze op een veiling en het waren er veertien, precies evenveel als onze kamers.'

Daar ontstaat de magie

Later die middag klim ik via de uitgesleten treden van de houten hoteltrap naar mijn kamer. Ik heb de bedstesuite, een van de twee kamers aan de voorkant met uitzicht over het water. Midden in de kamer staat een houtkachel met daarnaast de beloofde luie stoel. Op het tafeltje bij het raam prijkt een dienblad met een kristallen karaf en twee likeurglaasjes. Een *nightcap* gestookt door de buurman een paar dijkhuisjes verderop. Aan de muur trekt een klein abstract olieverfschilderij van Rezi van Lankveld mijn oog. *Lazily Fairy* heet het werk. Alsof een luie fee met haar toverstaf door het bruine water van het IJmeer heeft geroerd, net zolang tot slib en algen het omtoveren tot een mysterieus gemarmerd oppervlak waar je als kijker ingezogen wordt. Haar zijdefluwelen cape heeft de fee op het bed achter me gedrapeerd, als een rimpeling in zee. Deze spreid uit de keuken van Belén is de absolute eyecatcher. De plaid heeft de tonen van een doos vol fonkelende diamanten tegen een ondergrond van een warm okergoud – een ijzersterk contrast met het strakke witkatoenen beddengoed eronder.

De kamer ligt aan de oostkant van het hotel en kijkt behalve over het water ook uit op de dijk en de kapel. Ik laat die nacht de gordijnen open, zodat het ochtendlicht morgen ongestoord binnen kan vallen en ik denk daarbij aan wat Brecht en Lenneke me eerder over kleur hebben verteld. Je kunt wel denken dat je vrij bent de kleur te kiezen die je zelf mooi vindt, maar dat is niet altijd zo. Kleur heeft te maken met licht en ruimte. Door een kleur te kiezen in het verlengde van het licht, geef je het licht de kans te spelen. Precies daar ontstaat de magie.

Ik kijk naar de bruingroene tinten op de muren, de afwisseling van de matte wanden en glanzende kastpanelen; een speeltuin voor lichtreflectie. Aanvoelen dat een muur niet groen moet zijn en ook niet bruin maar net iets ertussenin, is een groot talent. Zeker als iedereen die daarna de ruimte instapt dat ook voelt, zonder precies te weten waarom. Alles klopt. De Durgerdam had nergens beter kunnen staan dan hier aan de oevers van de voormalige Zuiderzee. —

Fotografie Sophia van den Hoek / Studio Untolded, styling Verierie van der Werff / Valerie Creative Agency

*In de suites hangen
regenjassen van Kassel
Edition klaar in prachtig
bemelsblauw, voor het geval
het weer daar om vraagt.*